

ИГРАТА НА НЕРВИ ЗАПОЧНА

● Ще поевтинее ли още задължителната застраховка?

● В началото на кампанията никое дружество не признава за увеличаване на своите цени

Средата на ноември всяка година се свързва с неофициалното начало на кампанията за сключване на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Доскоро нейният старт се даваше от надзора, който одобряваше задължителните минимални цени на полицата. С либерализацията на пазара тази „функция“ на Комисията за финансов надзор (КФН) отпадна, а конкуренцията между застрахователите натисна цените на задължителната застраховка надолу. В началото застрахователните компании се съобразяваха с публично оповестяваните от представители на

надзора прогнозни минимални премии, но постепенно в борбата за клиенти някои дружества започнаха да продават полиците до двойно по-евтино от последните определени от КФН минимални задължителни премии. И за да могат все пак да защитят пред надзора ниските си тарифи, много застрахователи въведоха диференцирана цена на задължителната застраховка. Така са стигна до прословутите премии от 40 до 60 лева в някои градове на страната при значително увеличени лимити на отговорност на застрахователите и тръгващи нагоре обезщетения.

Много модерните преди това „бонуси“, като печени билета, шоколадови бонбони и бутилки вино, които бяха раздавани заедно с полиците, бяха забравени. През последната година останаха само безплатните годишни прегледи и бензинът, но и те вече се предлагат все по-рядко. Причината - клиентите гледат да не дават излишни пари за „неизбежното зло“, каквото е за тях задължителната „Гражданска отговорност“. Повечето българи предпочитат да си купят застраховката възможно най-евтино и не се интересуват особено от финансовото здраве на предлагачия я застраховател. Те, разбира се, са прави за себе си - щом има държавен надзор, негова работа е да не допуска неплатежоспособни дружества на пазара. След като съответната компания е лицензирана и работи легално, значи може да бъде избрана.

Вероятно ще прозвучи като курьоз, но свободният пазар и този начин на мислене на българина затрудняват все повече застрахователите, защото няма кой да ги предпази от нелоялната конкуренция. Според последните публикувани статистически данни за пазара - към 31 юли 2007 г., на тази задължителна застраховка се падат

БЛИЗО 20% ОТ ПРЕМИЙНИЯ ПРИХОД

на българските общозастрахователни компании. Има отделни дружества, за които „Гражданска отговорност“ очевидно е основен бизнес - нейният дял е доста над 30% от портфейлите им. Няма нищо по-логично от това тези компании да бранят бизнеса си и да направят всичко възможно, за да привличат все повече клиенти по задължителната застраховка.

На прага на новата кампания застрахователите декларираха помежду си, че не трябва да се прави дъмпинг в цените, но не стигнаха до конкретни мерки срещу нарушителите на тези устни декларации. Вероятно защото почти всеки е бил наясно, че и той може при определени обстоятелства да се окаже сред неспазилите обещанията си.

Трябва да се има предвид, че антиръстовото законодателство в Бъл-

гария не позволява на застрахователния бранш да договори помежду си ценова граница, под която да не бъде продавана задължителната застраховка. Затова едва ли някой ще се изненада, ако свободният пазар на „Гражданска отговорност“ на автомобилистите у нас пристъпи към нов дъмпингов „рекорд“. Иначе застрахователите са единни в оценките си. Всички запитани заявиха пред в. „Застраховател прес“, че цената на задължителната застраховка трябва плавно да се увеличава, докато достигне поне най-ниските стойности, на които полицата се продава в ЕС. В числа това означава

150 ЕВРО.

Толкова струва „Гражданска отговорност“ в Словакия, където е най-евтина. В Румъния пък е 200 евро. У нас средната цена на задължителната застраховка е 120-130 лева. В същото време всеки от запитаните български застрахователи заявиха, че неговото дружество не смята да повишава премията. Причината - тя и в момента е достатъчно висока, за да има възможност да покрива възникналите щети по застраховката. Дори мениджърите на дружествата, които миналата година рекламираха ниските си „диференцирани“ цени на задължителните полиците, подчертаха, че имат

десетки хиляди комбинации на тарифите си и затова като цяло цените им са достатъчно високи. Така след нормалния първоначален период на изчакване и игра на нерви не е изключено реалните премии отново да тръгнат надолу. Не е задължително обаче това да бъде официално обявявано. Дори е нежелателно, предвид опасността да повлече след себе си нови санкции от страна на надзора.

Дъмпинг на пазара на задължителната застраховка може да се направи не само с открито сваляне на цената. Вече е масова практика комисионите за агентите по „Гражданска отговорност“ да се движат в диапазона 25-35 на сто от премията. Така застрахователите си осигуряват широка и силно

мотивирана мрежа за продажби. Без нея реална кампания не може да има. Затова не е изключено и тази година комисионите за посредниците да се вдигнат леко. Още повече, че част от тези комисиони, макар и неофициално, почти винаги се включва в дъмпинговата „война“ за крайния клиент.

ЛЮБИМА „ХИТРИНА“

на някои застрахователи напоследък беше сключването на „Гражданска отговорност“ на разсрочено плащане, при което клиентите получават едногодишен стикер. Естествено, всички обвиняваха агентите за тези „грешки“. Но никой не е чул за застраховател, който е прочистил мрежата си от такива агенти. Клиентите, естествено, използват целогодишните стикери като извинение да не платят разсрочените вноски по полицата. Така по закон тя се прекратяваше след 15 дни просрочване на следващата вноска, а плащането на евентуалните щети след тази дата преминаваше към Гаранционния фонд. Още през април 2007 г. Ралица Агайн, зам.-председател на КФН, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“, алармира, че съществува тенденция над 25% от изтичащите полиците по „Гражданска отговорност“ да не се подновяват. Ако това се

наложи като практика, може да се стигне до намаляване на обхвата на задължителната застраховка, предупреди тогава Агайн.

През следващите месеци тази практика явно придоби застрашителни размери, защото се чу, че още през лятото на 2007 г.

ОБХВАТЪТ

на „Гражданска отговорност“ е паднал далеч под изискваните минимум 90%.

(Продължава на стр. 10)

Данчо Данчев, председател на УС и изпълнителен директор на ЗАД „ВИКТОРИЯ“

ДА ИМА ЕДНОКРАТНО ПЛАЩАНЕ ИЛИ ТРИМЕСЕЧНИ ПОЛИЦИ

● Събираемостта на разсрочените вноски по „Гражданска отговорност“ е едва 60%

- Г-н Данчев, отново сме на прага на кампанията за сключване на „Гражданска отговорност“. Смятате ли, че средната цена на задължителната застраховка тази година ще се увеличи и до каква сума, като имате предвид голямата конкуренция на пазара и повишените лимити на отговорност? По колко трябва да бъде продавана застраховката, за да не застраши финансовата стабилност на застрахователните компании и те да могат да плащат всички възникнали щети по тези полиците?

- Определено считам, че средната застрахователна премия по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите („ГО“) трябва да нарасне, като актюерските анализи посочват минимален праг на премията 150 лв. Продажбата на полиците под този минимум ще застраши финансовата стабилност на редица застрахователни дружества и на практика ще засегне интересите на застрахованите в тях.

- Очаквате ли и тази година да продължи примамването на клиенти с различни „бонуси“ към задължителната застраховка? Какво трябва да бъде направено, за да се пресече веднъж завинаги тази порочна практика?

- Предлагането на скрити бонуси вероятно ще продължи и тази кампания, но с всяка година тяхното предлагане намалява благодарение на усилията на КФН и повечето застрахователни дружества. Тук е мястото да подчертая, че предлагането на ГТП с намаление от застрахователните дружества не е „бонус“, а превантивна мярка за подобряване техническото състояние на МПС, движещи се по републиканската пътна мрежа.

- Трябва ли да бъде премахната възможността за разсрочено плащане на „Гражданска отговорност“ и защо?

- Събираемостта при разсрочено плащане на премията по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите непрекъснато пада, като в повечето дружества тя е едва 60%. При това в съответствие с чл. 260 ал.2 от КЗ застрахователят носи риска по такава полица още 15 дни след падежната дата, по която не е внесена съответната вноска, и едва след това може да я прекрати. При това положение ние не можем да не настояваме правителството да поиска от ЕС да разреши за България по отношение на физическите лица да се прилага еднократна вноска или тримесечни полиците.

- Напоследък тръгнаха подозрения, че обхватът на „Гражданска отговорност“ е паднал под изискваните 90%. На какво се дължи това, ако е вярно?

- За мен основната причина за намаляването на обхвата е възможността за

разсрочено плащане на премията и годишните полиците.

- Какви конкретни стъпки трябва да бъдат направени, за да се задържи обхватът на задължителната застраховка трайно над 90%?

- Само съвместните усилия на правителство, МВР, КФН и АБЗ, и в частност застрахователните дружества, могат да доведат до стабилни резултати.

- Ако въпреки всичко обхватът остане нисък, какви санкции могат да бъдат наложени на България и какви ще бъдат последствията за българите от това?

- Санкциите от страна на ЕС могат да бъдат много сериозни, като на първи етап се въведе задължителна проверка в страните членки на МПС с български регистрационни номера за застраховка „ГО“.

- Наскоро излезе информация, че във Великобритания и в Италия спират автомобилите с българска регистрация и ги проверяват за наличието на валидна „Гражданска отговорност“, като изискват сертификата на английски език. Смятате ли, че трябва да бъдат задължени българските застрахователи да дават на клиентите си заедно с полиците за задължителната застраховка и такива сертификати?

- От 1 август 2007 г. МПС с българска регистрация, излизащи в страни от Европейското икономическо пространство, не следва да бъдат проверявани по границите за наличие на сертификат „Зелена карта“. Това стана възможно, след като в началото на юли т. г. бе прието решение за прилагане на Директива на Европейския съвет 72/166/ЕЕС. Решението за отпадането на контрола бе предшествано от присъединяването на България към Многостранното гаранционно споразумение, което имат помежду си националните застрахователи (Бюрата „Зелена карта“) на държавите членки на Европейското икономическо пространство и асоциирани страни (Андора, Хърватия, Исландия, Норвегия и Швейцария).

В тази връзка препоръчвам на водачите на МПС с български регистрационни номера да продължават да носят със себе си този документ, като доказателство за валидно сключена застраховка, за да си спестят евентуални неудобства при проверка от органите на реда в някоя европейска държава. При инцидентна проверка или ПТП съществува риск застрахователната полица с български текст да не бъде разчетена, а проверката по регистрационния номер изисква технологично време, което водачите биха могли да си спестят при наличието на сертификат „Зелена карта“. Ето защо българските застрахователи трябва да продължат да издават сертификата „Зелена карта“, за да спестят неудобства на застрахованите при тях водачи на МПС.

Въпросите заглаве
ЙОАННА СТЕФАНОВА